

SKYBOOK

e-book

ประวัติศาสตร์สมัย

ราชวงศ์อู่ทอง
ราชวงศ์สุพรรณภูมิ

อยุธยา

ตอนต้น 1

(ฉบับการ์ตูน)

ประวัติศาสตร์สมัย

ราชวงศ์อู่ทอง
ราชวงศ์สุพรรณภูมิ

อยุธยา

ตอนต้น 1

(ฉบับการ์ตูน)

ตำราสำนักพิมพ์

ประวัติศาสตร์ คือเรื่องราวในอดีตตั้งแต่เริ่มมีการบันทึกไว้ด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง ไม่ว่าเรื่องเหล่านั้นจะผ่านมานานเพียงใด แต่บางเรื่องก็ยังคงปรากฏร่องรอยเป็นหลักฐานให้ได้ศึกษา วิชาประวัติศาสตร์ไทยทำให้เข้าใจรากเหง้าความเป็นไทยแล้วจึงรักและภูมิใจที่เป็นคนไทย ประวัติศาสตร์เป็นวิชาหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักพิมพ์สกายบุ๊กส์ได้ทำโครงการ “หนังสือการ์ตูนความรู้ ชุดประวัติศาสตร์ชาติไทย” เพื่อถ่ายทอดความรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทยในแต่ละยุคสมัยในรูปแบบการ์ตูน ผู้เรียบเรียงย่อเรื่องราวให้อ่านง่าย เข้าใจง่าย ได้ความรู้ที่ถูกต้อง มีวิธีเขียนที่ทราบเหตุและผลของเหตุการณ์ต่าง ๆ สนุก ชวนติดตาม เด็กและเยาวชนจะเข้าใจเรื่องราวความเป็นมาของชาติบ้านเมือง รู้จักบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในแต่ละยุคสมัย รวมทั้งเหตุปัจจัยที่หล่อหลอมความเป็นไทยมาจนถึงปัจจุบัน สารเหล่านี้จะช่วยให้ตระหนักถึงความสำคัญของสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระมหากษัตริย์ผู้ทรงปกป้องรักษาแผ่นดินไทยไว้ด้วยพระปรีชาสามารถ ทำให้ประเทศไทยดำรงรักษาเอกราชและอธิปไตยมาจนถึงปัจจุบัน

หนังสือ “การ์ตูนความรู้ ชุดประวัติศาสตร์ชาติไทย” เป็นสื่อเพื่อการเรียนรู้พื้นฐานที่จะช่วยกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนสนใจเรียนรู้ประวัติศาสตร์ และนำไปใช้ต่อยอดการศึกษาค้นคว้าในการศึกษาอย่างลุ่มลึกต่อไป

ผ่องเพ็ญ อาษาเทวัญ

ตำนานผู้เขียน

ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยอยุธยาตอนต้นเล่มนี้เป็นภาคต่อจากเล่มแรกที่กล่าวถึงอาณาจักรสุโขทัย ซึ่งก็จะว่ากันตั้งแต่พระเจ้าอู่ทองสถาปนาอาณาจักรอยุธยาขึ้นเป็นราชธานีทางใต้เพื่อแข่งรัศมีกับอาณาจักรสุโขทัยทางเหนือที่เวลานั้นเริ่มเสื่อมโทรมลงตามลำดับเรื่อยไปจนกระทั่งกรุงศรีอยุธยาเสียเอกราชแก่พม่าครั้งแรก

ความคาบเกี่ยวของสุโขทัยตอนปลายกับอยุธยาตอนต้นมีหลากหลายเรื่องราวที่เชื่อมโยงกัน ไม่ว่าจะเป็นในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างราชวงศ์พระร่วงของสุโขทัยกับราชวงศ์อู่ทองและสุพรรณภูมิของอยุธยาว่าเหตุใดราชวงศ์อู่ทองจึงดูเป็นมิตรกับสุโขทัยมากกว่าราชวงศ์สุพรรณภูมิ หรือทำไมกษัตริย์อยุธยาต้องมีธรรมเนียมการแต่งตั้งมหาอุปราชไปครองเมืองพิษณุโลกซึ่งเป็นหัวเมืองทางเหนือ ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนเป็นเรื่องละเอียดอ่อนที่ต้องอ่านให้เข้าใจจึงจะรู้ว่าทำไม

นอกจากเรื่องความสัมพันธ์กับสุโขทัยแล้ว ในยุคนั้นก็มีเหตุให้อยุธาต้องทำสงครามกับพม่าเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ นั่นคือการรบกับพม่าที่เมืองเชียงกรานของพระเจ้าชัยราชาธิราช เมื่อปี พ.ศ. ๒๐๘๑ ซึ่งสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพทรงมีพระนิพนธ์ว่า การรบที่เมืองเชียงกราน เมื่อแผ่นดินสมเด็จพระชัยราชาธิราช จึงเป็นครั้งแรกที่ไทยจะได้รับการกับพม่า ในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี

ต่อมาจนถึงปัจจุบัน มีนักวิชาการด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดีตรวจสอบหลักฐานต่าง ๆ แล้วเขียนบทความนำเสนอไว้ในนิตยสารศิลปวัฒนธรรมว่า การรบเมื่อปี พ.ศ. ๒๐๘๑ นั้น แท้จริงแล้วกรุงศรีอยุธยายกทัพขึ้นไปปราบปรามบ้านเมืองทางเหนือแถบลุ่มแม่น้ำยมกับลุ่มแม่น้ำน่านเท่านั้น มิใช่สงครามไทยรบพม่าครั้งแรกอย่างที่เคยเข้าใจกัน

นี่คือความสนุกของการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ถ้ามีเหตุผลและหลักฐานต่าง ๆ มารองรับอย่างสมเหตุสมผล ดังนั้นการอ่านประวัติศาสตร์ควรอ่านด้วยความเข้าใจมิใช่จดจำ เพราะเมื่อมีหลักฐานใหม่ปรากฏขึ้นมา ประวัติศาสตร์ก็จะถึงเวลาที่ต้องชำระกันใหม่นั้นเอง

สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑

สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (อู่ทอง)

พระเจ้าทองสัน

สมเด็จพระรามาธิราช

สมเด็จพระราเมศวร

สมเด็จพระอินทราชาธิราช

สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒

สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๓

สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒

สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๔
(หน่อพุทธางกูร)

สมเด็จพระชัยราชาธิราช

สมเด็จพระรัชฎาธิราช

พระยอดฟ้า (แก้วฟ้า)

สมเด็จพระมหาจักรพรรดิ

สมเด็จพระมหินทราธิราช

พระนาม	สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑
พระนามเดิม	อู่ทอง
ราชวงศ์	อู่ทองที่ ๑
ประสูติ	พ.ศ. ๑๘๕๓
เริ่มรัชกาล	พ.ศ. ๑๘๙๓
สุดรัชกาล	พ.ศ. ๑๙๑๒
รวมรัชกาล	๑๙ ปี
รวมพระชนม์	๕๙ พรรษา
ราชธานี	อยุธยา
ความสัมพันธ์	ผู้ตั้งวงศ์อู่ทอง
พระราชกรณียกิจที่สำคัญ	สถาปนากรุงศรีอยุธยา เป็นราชธานี
เหตุที่สุตวรรษกาล	พระชนมายุขัย

สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑
(อู่ทอง)

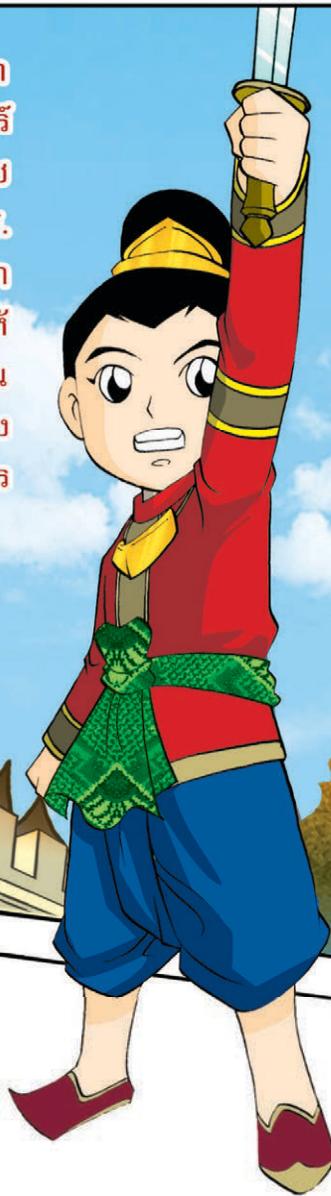
...ตามตำนานว่า พระเจ้าอู่ทองยกไพร่พลหนีโรคทำจากอู่ทองมาสร้าง
กรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี แต่บัดนี้ได้ขุดแต่งเมืองอู่ทองดูแล้ว ปรากฏว่าเมืองนี้
สร้างมาก่อนสมัยตั้งกรุงศรีอยุธยาถึงสามร้อยปี ฉะนั้น พระเจ้าอู่ทองจะต้อง
อพยพมาจากเมืองอื่น...

...บางท่านก็เสนอว่า พระองค์คงย้ายข้ามปากแม่น้ำมาเท่านั้นเอง เมืองอโยธยา
คงอยู่คนละฝั่งกับเมืองอยุธยาปัจจุบันนี้เอง...

บทความดังกล่าวบ่งบอกเราได้เป็นอย่างดีว่า พระเจ้าอู่ทองมิได้อพยพผู้คนจาก
เมืองอู่ทองมาสร้างกรุงศรีอยุธยาดังที่เราเคยเข้าใจกันมาแต่ดั้งเดิม

พระเจ้าอู่ทองทรงสถาปนา
กรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีเมื่อวันศุกร์
ขึ้น ๖ ค่ำ เดือน ๕ ปีชวด จุลศักราช
๗๑๒ ตรงกับวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ.
๑๘๙๓ ซีพ้อพราหมณ์ถวายพระนามว่า
สมเด็จพระรามาธิบดี แล้วโปรดให้
ขุนหลวงพะงั่วซึ่งเป็นพี่พระมเหสีเป็น
สมเด็จพระบรมราชาธิราชเจ้าไปครอง
เมืองสุพรรณบุรี ส่วนรัชทายาทราเมศวร
ไปครองเมืองลพบุรี

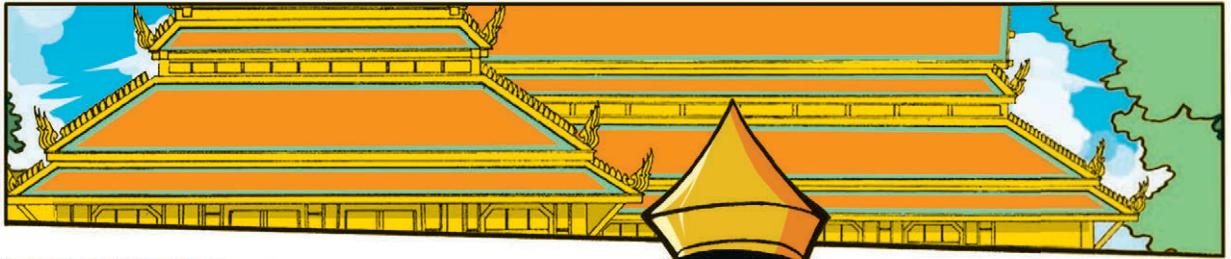

ต่อมาเกิดการกบฏของขอมซึ่งเป็นประเทศราช พระเจ้าอู่ทองจึง
ส่งพระรามเมศวรไปปราบ แต่พระรามเมศวรในยามนั้นยังอ่อนประสบการณ์
จึงเพลี่ยงพล้ำกลับมา ขุนหลวงพะงั่วซึ่งมีศักดิ์เป็นลุงจึงนำกองทัพไป
ล้อมขอมอยู่หนึ่งปี และได้ชัยชนะกลับมา

เหตุการณ์ในครั้งนี้น่าจะเป็น
ต้นเหตุที่ปรากฏแก่คนทั้งหลายว่า
สมเด็จพระราเมศวรไม่เข้มแข็งในการ
รบพุ่งเหมือนขุนหลวงพะงั่วซึ่งมีผล
ต่อไปในรัชกาลข้างหน้า

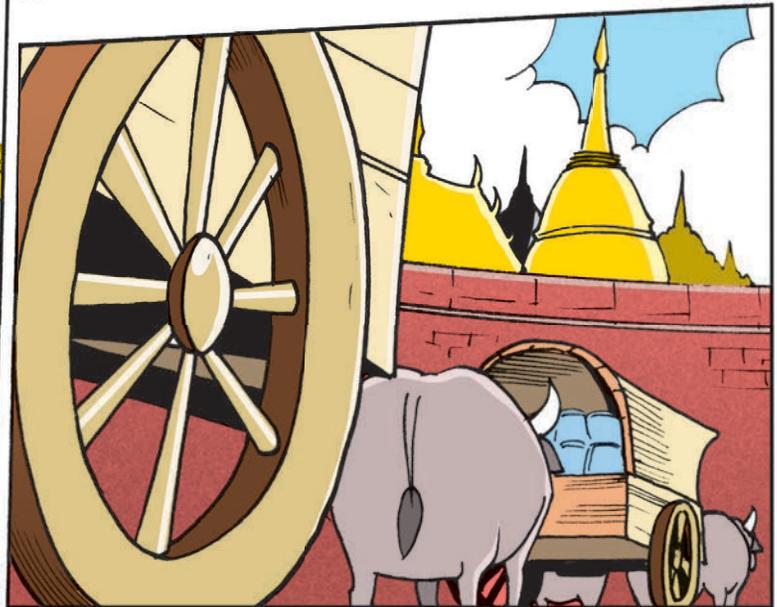
รัชสมัยพระเจ้าอู่ทองแห่ง
กรุงศรีอยุธยา นั้นคาบเกี่ยวกับ
พระมหากษัตริย์ราชธานีไทยแห่งกรุง
สุโขทัย ช่วงนั้นเป็นช่วงที่สุโขทัย
มีอาจต้านทานความแข็งแกร่งของ
อยุธยาได้ แม้ว่าพระมหากษัตริย์
ราชธานีไทยจะเสด็จไปประทับที่
สองแคว (พิษณุโลก) เพื่อรับศึก
อยุธยาแล้วก็ตาม

แต่สุดท้ายพระองค์ก็
ต้องเจรจาประนีประนอมยอม
ให้กรุงศรีอยุธยาเป็นราชอาณาจักร
คู่กับสุโขทัย และทั้งสองนครนี้
ก็เป็นมิตรต่อกันมาจนตลอด
รัชกาลของพระเจ้าอู่ทอง

ในด้านไมตรีกับต่างประเทศ
ในสมัยเมื่อสร้างกรุงศรีอยุธยาขึ้น
ฝรั่งกับญี่ปุ่นยังไม่มีมาค้าขาย แต่การ
ไปมาค้าขายกับเมืองจีน แยก จาม
ชวา มลายู ตลอดจนถึงอินเดีย เปอร์เซีย
และลังกานั้นไปถึงกันมานานแล้ว

พวกเหล่านั้นที่เข้ามาอยู่ใน
เมืองไทยแล้วก็คงจะมีประเพณีที่ชอบ
ให้ชาวต่างชาติไปมาค้าขาย ซึ่งนิยม
กันมาตั้งแต่ครั้งกรุงสุโขทัย

สำหรับการค้าขายกับจีนนั้น ในสมัยแผ่นดินราชวงศ์หมิง พระเจ้ากรุงจีนเมื่อทราบว่าการกรุงศรีอยุธยาตั้งเป็นอิสระภาพก็แต่งตั้งให้หลุยจงจุ่นเป็นราชทูตเข้ามาเจริญพระราชไมตรีถึงกรุงศรีอยุธยา และพระเจ้ากรุงศรีอยุธยาก็แต่งตั้งให้ราชทูตออกไปเมืองจีนพร้อมกับราชทูตจีนในคราวนั้นด้วย

รัชสมัยของพระเจ้าอู่ทองคาบเกี่ยวกับ
กษัตริย์องค์โตของสุโขทัย

พลิกไปอ่านหน้า ๑๓

หลังจากสมเด็จพระรามาธิบดีสวรรคต พระราเมศวรรัชทายาทก็ขึ้นสืบราชสมบัติ แต่ครองราชย์ได้เพียงปีเดียว สมเด็จพระบรมราชาธิราชก็เสด็จมาจากสุพรรณบุรี เมื่อสมเด็จพระรามาเศวทรทรงทราบก็เสด็จออกไป ถวายราชสมบัติแก่สมเด็จพระบรมราชาธิราช แล้วเสด็จกลับไปครองเมืองลพบุรีดังเดิม

พระนาม	สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑
พระนามเดิม	พะงั่ว
ราชวงศ์	สุพรรณภูมิที่ ๑
ประสูติ	-
เริ่มรัชกาล	พ.ศ. ๑๙๑๓
สิ้นสุดรัชกาล	พ.ศ. ๑๙๓๑
รวมรัชกาล	๑๘ ปี
รวมพระชนม์	-
ราชธานี	อยุธยา
ความสัมพันธ์	พี่พระมารดาสมเด็จพระรามาธิบดี
พระราชกรณียกิจที่สำคัญ	ยกทัพไปทำสงครามกับ เมืองซำกักราว (กำแพงเพชร)
เหตุที่สิ้นสุดรัชกาล	พระชนมายุขัย

สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑